

Minister Klimatu i Środowiska

Paulina Hennig-Kloska

DOZE-I.050.8.2025.AJ
3961971.15917682.12895755
Warszawa, 19-09-2025

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Krzysztofa Piątkowskiego (znak: K10INT11652).
Temat: niesprawiedliwy system rozliczeń energii elektrycznej dla mikroprzedsiębiorców będących prosumentami,.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT11652 Posła Krzysztofa Piątkowskiego przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

- 1. Czy rząd planuje wprowadzenie nowego modelu rozliczeń dla prosumentów prowadzących działalność gospodarczą, który pozwoliłby na realny i przewidywalny zwrot z inwestycji w fotowoltaikę w czasie nie dłuższym niż kilkanaście lat?***

Ministerstwo Klimatu i Środowiska wprowadziło już korzystne rozwiązania dla prosumentów w ustawie z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1847).

Prosumenci, którzy wytworzyli i wprowadzili do sieci energię elektryczną po raz pierwszy do dnia 1 lipca 2024 r. są rozliczani w oparciu o rynkową miesięczną cenę energii elektrycznej (RCEm).

Jednocześnie prosumenci ci mogą, składając stosowne oświadczenie do sprzedawcy energii, zmienić sposób rozliczeń na rozliczenie w oparciu o rynkową tzw. godzinową cenę energii elektrycznej (RCE). Zachętą do pozostania przy obowiązującej godzinowej cenie energii (RCE) jest możliwość zwiększenia wartości zwrotu niewykorzystanych przez prosumenta środków za wprowadzoną do sieci energię elektryczną w okresie kolejnych 12 miesięcy (tzw. nadpłaty) do 30%. Jeżeli natomiast dany prosument zdecyduje się nadal stosować dotychczasowy sposób rozliczeń, wysokość zwrotu jego nadpłaty nie ulegnie podwyższeniu i jak dotychczas będzie wynosić do 20% wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Dodatkowo zmodyfikowano mechanizm rozliczeń prosumentów poprzez zwiększenie wartości depozytu prosumenckiego dotyczącego danego miesiąca kalendarzowego o

współczynnik 1,23 i przyporządkowanie tej kwoty do konta prosumenckiego w kolejnym miesiącu kalendarzowym.

W efekcie tych zmian wzrosła opłacalność rozliczeń w systemie net-billing, poprzez zmniejszenie różnicy między rynkową ceną energii dla prosumenta energii odnawialnej a oferowaną stawką z taryfy operatora.

Dzięki tym zmianom nadwyżki energii wyprodukowane w miesiącach letnich, kiedy produkcja z paneli fotowoltaicznych jest najwyższa, są rozliczane korzystniej i zwiększają w sposób znaczący wartość depozytu prosumenckiego.

Obecnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje przygotować dla prosumentów program wsparcia do zakupu przydomowych magazynów energii w celu poprawy efektywności pracy przydomowych instalacji fotowoltaicznych, zwiększenie autokonsumpcji może podnieść efektywność takiej instalacji nawet o ponad 70 proc.

2. Czy Ministerstwo planuje objęcie mikroprzedsiębiorców preferencyjnym systemem taryf lub uproszczonych opłat, zbliżonym do modelu obowiązującego dla gospodarstw domowych?

Minister Energii, w ramach posiadanych kompetencji oraz zgodnie z unijnymi uwarunkowaniami prawnymi, podejmuje wszelkie możliwe działania regulacyjne zmierzające do systemowego obniżenia cen energii elektrycznej i zapewnienia stabilnych warunków funkcjonowania odbiorców na rynku energii, w tym sektora MŚP.

Zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej ceny energii elektrycznej dla przedsiębiorców (dalej: dyrektywa 2019/944), co do zasady nie mogą podlegać regulacji. Ceny energii elektrycznej powinny być ustalane w sposób rynkowy, poprzez konkurencję między sprzedawcami energii elektrycznej. Interwencje w mechanizmy cenowe dopuszczalne są wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, najczęściej w odniesieniu do odbiorców wrażliwych, tj. gospodarstw domowych. Wyjątkiem od tej zasady było wprowadzenie w okresie kryzysu energetycznego wywołanego pandemią COVID-19 i agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę szczególnych przepisów na poziomie Unii Europejskiej, które pozwalały na ingerowanie również w ceny energii elektrycznej dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Rząd RP skorzystał z czasowej możliwości wsparcia sektora MŚP w latach 2023-2024 i wprowadził wobec tych odbiorców mechanizm ceny maksymalnej w rozliczeniach za energię elektryczną. Przyjęte rozwiązania ostonowe były dostosowane do ówczesnej kryzysowej sytuacji na rynku energii elektrycznej. Z uwagi na stabilizację cen energii elektrycznej dalsze regulowanie rynku nie jest zasadne.

Niezależnie od powyższego, użytecznym narzędziem w zakresie obniżenia kosztów energii elektrycznej użyteczne może być, jeżeli na to pozwala profil zużycia, skorzystanie z umów z ceną dynamiczną. Ten rodzaj umowy został zaimplementowany do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. W umowach z ceną dynamiczną, ceny rozliczeniowe energii elektrycznej kształtowane są w oparciu o aktualne notowania giełdowe. W przypadku możliwości dostosowania profilu zużycia do zmieniających się cen w poszczególnych godzinach doby, odbiorca poniesie niższe koszty energii elektrycznej niż na umowie ze stałą ceną o każdej porze dnia.

W zakresie obniżenia kosztów dystrybucji energii elektrycznej, głównym działaniem w ostatnim okresie było wydanie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie

sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną, na podstawie którego wprowadzono tzw. konto regulacyjne dla opłaty jakościowej. Rozwiązanie to pozwala operatorowi ograniczyć wysokość kosztów opłaty jakościowej przenoszonych w taryfie w danym roku. Wprowadzone zmiany zwiększają stabilność i przewidywalność stawek opłat za przesyłanie energii elektrycznej dla odbiorcy – w konsekwencji opłaty sieciowe ujęte na rachunku odbiorcy w 2025 r. mogą być niższe niż bez wprowadzenia konta regulacyjnego. Powyższe działania powinny przełożyć się na spadek kosztów energii elektrycznej dla wszystkich odbiorców końcowych.

Zgodnie z przepisami prawa unijnego opłaty sieciowe powinny być ustalane w sposób przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminujący, przy jednoczesnym uwzględnieniu konieczności wspierania efektywnej integracji odnawialnych źródeł energii oraz promowania elastyczności po stronie odbiorców końcowych.

W 2025 r. rozpoczęte zostały prace nad nowym rozporządzeniem w zakresie zasad ustalania taryf sieciowych. Proces ten będzie oparty na szerokich konsultacjach publicznych, z udziałem interesariuszy rynku energii, i będzie zmierzał do wypracowania rozwiązań maksymalnie wspierających transformację energetyczną. Jest to potencjał dla odbiorców, którzy mogą aktywnie sterować swoim zużyciem energii.

3. Czy prowadzone są obecnie analizy lub prace nad ograniczeniem kosztów stałych na fakturach mikroprzedsiębiorców, takich jak opłata jakościowa, opłata OZE, opłata kogeneracyjna czy opłata sieciowa zmienna?

Przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje samodzielnie ustalają taryfy dla energii elektrycznej i zgodnie z art. 47 ustawy – Prawo energetyczne przedstawiają je Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE) do zatwierdzenia. Sposób kalkulacji tych taryf opisuje art. 45 ustawy – Prawo energetyczne. Stawki poszczególnych opłat zawarte w taryfach muszą uwzględniać pokrycie uzasadnionych kosztów działalności gospodarczej tych przedsiębiorstw w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu energią oraz pokrycie kosztów uzasadnionych ponoszonych przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w związku z realizacją ich zadań. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że część opłaty za usługę dystrybucji energii, jaką jest stawka jakościowa, ma na celu zapewnienie operatorowi systemu przesyłowego i operatorom systemów dystrybucyjnych środków na utrzymywanie dostaw energii elektrycznej spełniającej określone standardy techniczne i o stabilnych parametrach, takich jak ciągłość zasilania, napięcie oraz częstotliwość. Spełnienie tych wymagań sprzyja inwestycjom w automatyzację sieci oraz zaawansowane systemy monitorowania, co przekłada się na mniejszą liczbę awarii i szybsze ich usuwanie. Składnik zmienny opłaty sieciowej odzwierciedla natomiast koszty związane z przesyłem i dystrybucją energii elektrycznej, zależne od ilości zużytej energii. Jego celem jest zapewnienie bieżącego utrzymania infrastruktury sieciowej oraz jej rozbudowy poprzez inwestycje w nowe linie przesyłowe i dystrybucyjne, stacje transformatorowe oraz systemy zarządzania obciążeniem sieci. W dobie rosnącego zapotrzebowania na energię oraz konieczności integracji znaczącej liczby nowych pogodozależnych instalacji odnawialnych źródeł energii sieć elektroenergetyczna wymaga znaczących nakładów w celu zapewnienia jej odpowiedniej elastyczności, a optymalizacja wykorzystywanych zasobów pozwoli na efektywne bilansowanie popytu i podaży energii elektrycznej.

Niezależnie od tego wskazać należy, że taryfy powinny być również kalkulowane w sposób zapewniający ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii zapewnia organ regulacyjny, którym

jest Prezes URE. Art. 57 dyrektywy 2019/944 zobowiązuje państwa członkowskie Unii Europejskiej do zapewnienia organowi regulacyjnemu odrębności prawnej i niezależności funkcjonalnej od innych podmiotów publicznych i prywatnych, a także możliwości podejmowania przez organ decyzji niezależnych od interesów rynkowych ani jakichkolwiek podmiotów politycznych. Stanowi to gwarancję, że opłaty za energię elektryczną wynikające z wysokości stawek zawartych w taryfach nie będą nieuzasadnionym obciążeniem odbiorców energii elektrycznej.

4. Czy Ministerstwo przeprowadziło analizę proporcjonalności kosztów ponoszonych przez prosumentów-mikroprzedsiębiorców w relacji do ilości i wartości energii, którą wprowadzają do sieci?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przeprowadzało analizy wskazujące, że to właśnie poziom autokonsumpcji wpływa na proporcjonalność kosztów i przychodów prosumenta. W celu zwiększenia opłacalności inwestycji w mikroinstalację fotowoltaiczną prosument może podjąć decyzję o gromadzeniu wyprodukowanych nadwyżek energii w magazynie, tak aby uniknąć wprowadzania tej energii do sieci elektroenergetycznej w okresach szczytowej podaży, gdy jej cena jest najniższa.

Warto podkreślić, że prosument energii odnawialnej to odbiorca końcowy, który wytwarza energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji. W tym kontekście obecny system rozliczeń (tzw. net-billing) stanowi korzystne rozwiązanie, pod warunkiem dążenia do jak najwyższej autokonsumpcji wyprodukowanej energii.

System rozliczeń zachęca więc do częściowego przesunięcia zapotrzebowania na energię na godziny jej produkcji lub do magazynowania nadwyżek w magazynach energii elektrycznej czy ciepłej. Dzięki temu prosument może wykorzystać zgromadzoną energię w czasie, gdy instalacja nie produkuje, unikając zakupu energii od sprzedawcy. Takie postępowanie istotnie poprawia opłacalność systemu net-billing oraz zmniejsza dysproporcję między ceną energii sprzedawanej a kupowanej.

5. Czy rząd planuje powrót do systemu opustów lub wprowadzenie nowego mechanizmu rozliczeń energii w stosunku 1:1, który premiowałby nadprodukcję energii w mikroinstalacjach?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje zmiany istniejącego systemu rozliczeń, ponieważ za priorytetowy kierunek uznano zwiększanie elastyczności produkcji i konsumpcji energii elektrycznej przez prosumentów, która umożliwia integrację z siecią większej ilości instalacji odnawialnych źródeł energii.

6. Czy prowadzone są obecnie prace nad stworzeniem programu inwestycyjnego lub ulg podatkowych dla mikroprzedsiębiorców inwestujących w OZE, niezależnie od systemu odkupu energii?

Należy mieć na względzie, że w wielu programach oferujących finansowanie infrastruktury energetycznej w Polsce, mikroprzedsiębiorcy mogą ubiegać się o dotrzymanie dotacji lub pożyczki na sfinansowanie zamierzeń inwestycyjnych. Najszerszą bazą danych o możliwościach uzyskania finansowania jest portal Funduszy UE: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>.

7. Czy rząd uważa, że aktualny model rozliczeń sprzyja rozwojowi energetyki rozproszonej, czy też wymaga pilnej rewizji w świetle sytuacji finansowej mikroprzedsiębiorców?

Aktualny model rozliczeń w systemie net-billing sprzyja rozwojowi energetyki rozproszonej, gdyż motywuje prosumentów do zwiększania autokonsumpcji i racjonalnego zarządzania energią, co wspiera stabilność sieci elektroenergetycznej.

Ministerstwo nie przewiduje obecnie jego rewizji, jednak na bieżąco monitoruje sytuację prosumentów, w tym mikroprzedsiębiorców.

Z wyrazami szacunku

Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.